

Consultare publică on-line privind programul de mobilitate *Primul tău loc de muncă EURES* și opțiuni pentru viitoarele măsuri ale UE în materie de mobilitate a forței de muncă tinere în Uniunea Europeană

Această consultare publică on-line se desfășoară în cadrul evaluării ex-post a acțiunii pregătitoare „Primul tău loc de muncă EURES”.

1. DESPRE CE ESTE VORBA?

Mobilitatea lucrătorilor tineri și...

Libera circulație a lucrătorilor în Uniunea Europeană este un drept consacrat în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (art. 45) și este, de asemenea, reglementată de legislația specifică a UE¹. Poate contribui la îmbunătățirea alocării resurselor și servi drept mecanism de ajustare pentru piețele forței de muncă aflate în dezechilibru.

Tinerii sunt unul din grupurile-țintă cu cea mai mare probabilitate de a deveni mobil (cunoașterea limbilor, interes pentru experiență de muncă inovatoare, lipsa responsabilităților de familie etc.). Faptul de a lucra în alt stat membru și de a trăi într-un mediu cultural diferit poate fi deosebit de atractiv pentru a dobândi noi aptitudini și competențe. Un loc de muncă, un stagiul sau un post de ucenic în străinătate poate îmbunătăți competențele lingvistice ale tinerilor și îi poate ajuta să fie mai încrezători și mai adaptabili. Lucrătorii tineri mobili pot reprezenta, de asemenea, o sursă importantă de inovare în întreprinderi, sunt mai flexibili și au o atitudine mai pozitivă față de schimbare.

Șomajul în rândul tinerilor este principalul efect al crizei economice în ceea ce privește ocuparea forței de muncă. Șomajul în rândul tinerilor (sub 25 de ani) afectează aproximativ 20,4% din tinerii din UE-28. Rata șomajului în rândul tinerilor variază foarte mult de la un stat membru la altul, de la sub 10% (Austria, Germania) la peste 40% din populația activă (ex. Grecia și Spania).

Totuși, în practică există încă multe obstacole care împiedică libera circulație. De multe ori, tinerii nu ocupă un loc de muncă în alte țări fie pentru că nu știu care sunt ofertele, din cauza aspectelor juridice și de ordin practic, fie din cauza costurilor și a nesiguranței legate de stabilirea în străinătate. Rata mobilității transfrontaliere anuale (0,2%)² între țările UE rămâne cu mult sub nivelul înregistrat în țările OCDE, ceea ce în mod clar nu este suficient pentru o piață a forței de muncă dinamică și cu o dimensiune europeană. Datele privind piața muncii arată că Europa se confruntă cu deficite și surplusuri de forță de muncă calificată: multe posturi rămân vacante din cauza lipsei de forță de muncă adecvată.

¹ Regulamentul (UE) nr. 492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 5.4.2011 privind *libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii* (JO L 141, 27.5.2011, p. 1) și Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29.4.2004 privind *dreptul cetățenilor Uniunii (Europene) și al membrilor familiilor lor de a circula liber și de a locui pe teritoriul statelor membre* (JO L 158, 30.4.2004, p. 77).

² http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-541_en.htm

... programul de mobilitate specific „Primul tău loc de muncă EURES”

Așa cum a subliniat președintele Juncker în orientările sale de politică pentru perioada 2014-2019, Comisia va promova mobilitatea forței de muncă nu numai ca un drept la libera circulație a lucrătorilor, ci și ca o oportunitate economică - în special pe fondul existenței unor dezechilibre persistente între oferta de locuri de muncă și competențe și al provocărilor specifice economiei globalizate.

În vederea îmbunătățirii accesului la oportunități de angajare în întreaga Europă, tinerii din UE au nevoie de informații, de orientare profesională și de sprijin pentru încadrarea în muncă și, eventual, de stimulente financiare. Aceste servicii pot fi furnizate prin **programe specifice de mobilitate sau alte inițiative de mobilitate**³.

În ceea ce privește mobilitatea forței de muncă tinere în interiorul UE, Comisia a testat sistemul **Primul tău loc de muncă EURES (YFEJ)** în scopul de a oferi asistență personalizată pentru căutarea unui loc de muncă și servicii de recrutare pentru tinerii în vârstă de 18-30 de ani, alături de sprijin financiar. Acesta a fost pus în aplicare în cadrul acțiunii „Tineretul în mișcare”⁴ și a „Inițiativei privind oportunitățile pentru tineri”⁵. Spre deosebire de activitățile Erasmus+, bazate pe acumularea de cunoștințe, serviciul oferit de *Primul tău loc de muncă EURES* vizează găsirea unui loc de muncă remunerat, a unui stagiu sau a unui program de ucenicie în alt stat membru, cu o durată de cel puțin 6 luni. El își propune să-i încurajeze pe tineri să intre și să rămână pe piața forței de muncă.

Ca acțiune pregătitoare (bugetul UE 2011-2013), programul *Primul tău loc de muncă EURES* a fost implementat prin cereri de propuneri, urmărind să asigure 5 000 de încadrări în muncă. Un total de 15 proiecte (în valoare de 12 milioane EUR) au ajutat aproximativ 4 300 de tineri. Caracterul inovator al sistemului constă în sprijinul direct acordat solicitanților de locuri de muncă și întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri), bazat pe opțiuni simplificate în materie de costuri (de exemplu, rate fixe și sume forfetare). Natura măsurilor de sprijin și a sprijinului financiar corespunzător prevăzut pentru acțiunea pregătitoare *Primul tău loc de muncă EURES* este detaliată în anexa II. O evaluare intermediară realizată în 2014⁶ a confirmat relevanța sa, valoarea adăugată la nivelul UE și complementaritatea cu alte sisteme de mobilitate naționale și europene.

Începând din 2014, *Primul tău loc de muncă EURES* este finanțat în cadrul axei EURES a programului UE pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială (EaSI) 2014-2020⁷. În cadrul acestui program, Comisia poate să pună în aplicare programe specifice de mobilitate, „destinate să ocupe ofertele de locuri de muncă într-un anumit sector, o anumită profesie, țară sau un grup de țări sau pentru anumite grupuri de lucrători, cum sunt tinerii cu înclinație spre mobilitate și acolo unde a fost identificată o nevoie economică evidentă”.

³ A se vedea anexa I.

⁴ COM (2010) 477 final.

⁵ COM (2011) 933 final.

⁶ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=1160&newsId=2136&furtherNews=yes>

⁷ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1083&langId=ro>

În cadrul EaSI, tranșa de vârstă a candidaților este 18-35 de ani, iar aria geografică include Norvegia și Islanda (țări participante la Spațiul Economic European - SEE). Subvențiile acordate organizațiilor responsabile cu implementarea au o durată de 24 de luni. În 2014, au fost finanțate două proiecte, fiecare cu un buget de aproximativ 3,5 de milioane EUR (EURES Italia și EURES Suedia), ambele în colaborare cu alți membrii EURES. Ambele proiecte prevăd realizarea a aproximativ 2 400 de încadrări în muncă. Cererea de propuneri din 2015, cu un buget de aproximativ 8 milioane EUR, a avut trei faze de publicare în 2015. A fost selectat un proiect coordonat de EURES Franța, cu un buget de aproximativ 2,5 de milioane EUR. Până la începutul lui 2016, mai pot fi finanțate încă unul sau două proiecte.

2. OBIECTIVUL ACESTEI CONSULTĂRI PUBLICE ON-LINE

Comisia efectuează o evaluare ex-post a acțiunii pregătitoare *Primul tău loc de muncă EURES*. Obiectivul este de a se analiza în special următoarele criterii de evaluare: *eficacitatea, eficiența, complementaritatea și valoarea adăugată la nivelul UE, durabilitatea, impactul și guvernarea acțiunii. Relevanța și coerența inițiativei* vor fi, de asemenea, examinate. Pe de altă parte, evaluarea va analiza avantajele acțiunii prin efectuarea unei analize costuri-beneficii și prin analizarea impactului potențial al diferitelor opțiuni asupra viitorului acestui tip de inițiativă.

Obiectivul acestei consultări, publicată în toate limbile oficiale ale UE, este să reunească opiniile și contribuțiile diferitelor părți interesate din Spațiul Economic European (SEE)⁸, în special cele ale beneficiarilor sau responsabililor cu implementarea inițiativei, ale părților interesate de pe piața muncii și ale cetățenilor. Chestionarul se va axa atât pe întrebări privind evaluarea ex-post, precum și pe eventualele scenarii posibile pentru viitoarea inițiativă YFEJ.

Am dori să aflăm care este opinia dumneavoastră!

Veți avea nevoie doar de câteva minute pentru a răspunde la chestionar. Contribuția dumneavoastră este foarte importantă. Ne puteți trimite părerea dumneavoastră în perioada ianuarie - aprilie 2016⁹. Un rezumat analitic consolidat și anonim al tuturor răspunsurilor la chestionar va fi anexat la raportul final de evaluare ex-post și va fi publicat pe portalul Europa.

Aveți întrebări despre această consultare?

Ne puteți trimite un e-mail la adresa: [EMPL-CONSULTATION -YFEJ@ec.europa.eu](mailto:EMPL-CONSULTATION-YFEJ@ec.europa.eu)

Mai multe informații despre YfeJ

<http://eures.europa.eu>

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1160&langId=ro>

⁸ Țările UE-28, precum și Norvegia, Islanda și Liechtenstein.

⁹ Informații despre consultare: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=333&langId=ro>

DECLINAREA RESPONSABILITĂȚII

Vă atragem atenția asupra faptului că acest document de consultare angajează numai serviciile Comisiei Europene implicate în elaborarea sa, este supus discuțiilor și nu aduce atingere formei finale a niciunei decizii care urmează să fie luată de Comisia Europeană.

Vă rugăm să citiți **declarația de confidențialitate** pentru informații asupra modului în care vor fi tratate datele și contribuțiile dumneavoastră.

Vă mulțumim pentru participare!

Anexa I

Instrumente naționale și UE de promovare a mobilității tinerilor

- **EURES**

UE facilitează exercitarea liberei circulații a lucrătorilor și a mobilității pe piața forței de muncă, prin sprijinirea **EURES**¹⁰. EURES este o rețea între serviciile publice de ocupare a forței de muncă (SPOFM) din țările UE-28, Norvegia, Islanda și Liechtenstein (participă și Elveția) și Comisie, care urmărește să asigure transparența piețelor forței de muncă.

Lansată în 1993, rețeaua EURES asigură schimbul de oferte și de cereri de locuri de muncă. De asemenea, sunt oferite informații privind condițiile de viață și de muncă. EURES facilitează mobilitatea în interiorul UE pentru toate categoriile de lucrători, indiferent de vârstă.

Sarcinile principale care le revin membrilor EURES sunt de a informa și de a asista persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și angajatorii în ceea ce privește mobilitatea forței de muncă. Aceste activități sunt întreprinse la nivel local, regional și național, sub formă de servicii electronice și de asistență, precum și la târguri de locuri de muncă și la birourile de ocupare a forței de muncă. EURES numără peste 1 000 de consilieri. La nivelul UE, Comisia Europeană administrează un portal care oferă acces la locuri de muncă vacante, la o bază de date on-line cu CV-uri și la informații privind condițiile de viață și de muncă în statele membre. De asemenea, Comisia Europeană oferă sprijin orizontal organizațiilor membre: programe de formare, un portal privind organizarea unui eveniment (Zilele locurilor de muncă europene on-line), instrumente pentru comunicarea internă, un portal pentru serviciul de helpdesk și activități de învățare reciprocă, inclusiv despre cum să stabilească relații și să colaboreze cu angajatorii și cu persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, într-un mod eficient și rentabil.

Ca urmare a Deciziei de punere în aplicare a Comisiei din noiembrie 2012 (2012/733/UE), EURES este în curs de reformare începând din 2014. S-a urmărit reorientarea EURES către servicii mai eficiente și axate mai mult pe rezultate. În ianuarie 2014, Comisia Europeană a înaintat o propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind o rețea europeană de servicii de ocupare a forței de

¹⁰ <http://eures.europa.eu>

muncă, pentru a înlocui capitolul II din Regulamentul (UE) nr. 492/2011 și pentru a moderniza EURES. Acesta este un instrument important al UE pentru promovarea mobilității în UE, în conformitate cu articolul 46 din TFUE. Propunerea se află în etapa finală a procesului legislativ și trebuie să intre în vigoare în 2016.

Sprijinirea mobilității forței de muncă în interiorul UE

Ca parte a programului său de lucru pentru 2016, Comisia va prezenta un *pachet de măsuri privind mobilitatea forței de muncă*. Obiectivele sale sunt susținerea mobilității forței de muncă și combaterea abuzurilor printr-o mai bună coordonare a sistemelor de asigurări sociale și prin revizuirea clar direcționată a Directivei privind detașarea lucrătorilor. Pachetul (comunicarea) ar putea include, de asemenea, informații privind o rețea EURES consolidată, *Primul tău loc de muncă EURES* și viitorul acestei inițiative ca program specific de mobilitate.

- **Programele de mobilitate ale UE**

La nivelul UE, există o serie de acțiuni privind mobilitatea, cum ar fi **Erasmus+**¹¹ (programul UE pentru educație, formare, tineret și sport 2014-2020) sau **Erasmus pentru tinerii antreprenori**¹² (programul european de schimb pentru antreprenori).

În cadrul programului Erasmus+, mobilitatea tinerilor și integrarea pe piața muncii sunt deja sprijinite prin oportunități de formare profesională. Aceste acțiuni se axează în primul rând pe experiența de învățare pe bază de mobilitate temporară în alt stat membru (și anume, educația și formarea profesională), ca parte a programului de calificare a studenților/ucenicilor în țările lor de origine. Programul Erasmus pentru tinerii antreprenori, deși nu se adresează exclusiv tinerilor, le oferă noilor și viitorilor antreprenori cunoștințele esențiale pentru crearea și administrarea unei întreprinderi, prin schimburi cu antreprenori experimentați.

- **Instrumente naționale**

La nivel național, în unele state membre sunt disponibile alte măsuri și programe menite să promoveze mobilitatea forței de muncă la nivel național și european. Natura acestor instrumente, domeniul de aplicare și obiectivele lor variază în mod semnificativ. Statele membre se bazează în mare măsură pe serviciile rețelei EURES. Numai un număr mic de țări oferă sprijin financiar direct și programe adaptate pentru mobilitatea forței de muncă la nivel național și în interiorul UE. Câteva din aceste măsuri sunt cofinanțate prin FSE.

Pentru perioada 2014-2020, statele membre au fost invitate să includă mobilitatea forței de muncă în interiorul UE și activitățile EURES pe teritoriul național în programele lor operaționale în cadrul FSE. Nu toate statele membre au decis să facă acest lucru.

¹¹ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/index_ro.htm

¹² <http://www.erasmus-entrepreneurs.eu/index.php?lan=ro>

PREZENTARE GENERALĂ A ACȚIUNII PREGĂTITOARE YFEJ *

CE ESTE „PRIMUL TĂU LOC DE MUNCĂ EURES”?	Primul tău loc de muncă EURES este un program-pilot de mobilitate al UE, implementat între 2012 și 2015. Scopul său a fost de a-i ajuta, pe de o parte, pe tineri să își găsească un loc de muncă sau posibilități de formare la locul de muncă într-o altă țară din UE-28 și, pe de altă parte, pe angajatori să găsească forță de muncă pentru a-și ocupa posturile vacante.	
GRUPURI-ȚINTĂ	Tineri	Angajatori
CRITERII DE ELIGIBILITATE PENTRU GRUPURILE-ȚINTĂ	<ul style="list-style-type: none"> • Să aibă vârsta între 18 și 30 de ani la momentul depunerii cererii • Să fie cetățeni UE-28 și să aibă reședința legală într-un stat membru • Să caute un loc de muncă într-o altă țară din UE-28 • Nu este neapărat nevoie să fie candidați mobili pentru prima dată • Să aibă calificare sau experiență profesională 	<ul style="list-style-type: none"> • Să fie întreprinderi/organizații cu sediul legal în UE-28, indiferent de dimensiune sau sector de activitate • Să respecte legislația muncii și fiscală aplicabilă în țările în care sunt stabiliți • Întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri, adică întreprinderi cu maxim 250 de angajați) pot beneficia de sprijin financiar
ÎNCADRAREA ÎN MUNCĂ	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Locuri de muncă (cererile de propuneri 1 & 2) + stagii și ucenicii (cererea de propuneri 3)</i> • Să fie într-o țară din UE-28, alta decât țara de reședință a candidatului • Să respecte legislațiile naționale în domeniul muncii și al protecției sociale, să facă obiectul unor informații deschise și transparente cu privire la drepturile și obligațiile părților • Să ofere un salariu și o convenție contractuală în scris cu o durată de cel puțin 6 luni • Să fie o încadrare cu normă întreagă sau cu fracțiune de normă (cel puțin 50 % echivalent normă întreagă) • Încadrările în muncă pentru stagii și ucenicii trebuie să asigure obiective adecvate de învățare la locul de muncă și măsuri de sprijin, precum și recunoașterea corespunzătoare a rezultatelor (ex. certificat sau declarație scrisă) 	
EXCLUDERI	<ul style="list-style-type: none"> • Cetățenii, angajatorii și încadrările în muncă din țări care nu fac parte din UE-28 • Lucrătorii detașați • Stagii în instituțiile și organismele UE sau în cadrul altor organizații sau agenții internaționale similare (ex. ONU, OCDE, Consiliul European etc.) • Locuri de muncă sezoniere sau temporare cu o durată mai mică de 6 luni • Stagii de formare profesională sau orice altă formă de sprijin de formare care face parte din cerințele obligatorii de formare profesională (ex. îngrijirile de sănătate sau profesiile juridice) 	

		Tineri		Angajatori (IMM-uri)		
		Măsură	Contribuție financiară (per candidat)	Măsură	Contribuție financiară (per angajator)	
MĂSURI DE SPRIJIN	SPRIJIN FINANCIAR DIRECT	<i>Indemnizația de călătorie pentru interviu (orice stat membru)</i>	200 - 300 EUR, în funcție de distanță (< sau =/> 500 km)	Program de integrare pentru noii lucrători, stagiaari sau ucenici mobili. Poate consta din cel puțin unul din următoarele elemente (formare de bază): — formare profesională — cursuri de limbi Oricare din măsurile de mai sus poate fi combinată cu sprijin administrativ și ajutor pentru stabilire (formare completă).	400 - 1 200 EUR pentru fiecare candidat, în funcție de țara de destinație și de tipul de program de integrare (de bază sau complet)	
		<i>Indemnizația de reinstalare</i>	600 - 1 200 EUR pentru fiecare candidat, în funcție de țara de destinație			
		<i>Cursuri de limbi</i>	Rambursarea costurilor declarate efectiv, max. 1 200 EUR			
		<i>Recunoașterea calificărilor</i>	Rambursarea costurilor declarate efectiv, max. 1 000 EUR			
		<i>Indemnizație de instalare suplimentară</i>	Rambursarea costurilor declarate efectiv, max. 500 EUR			
	ALTE MĂSURI DE SPRIJIN	Servicii de ocupare a forței de muncă YfEJ menite să ofere un pachet cuprinzător de servicii de asistență pentru tinerii candidați, de la pre-încadrare la post-încadrare. Următoarele servicii <u>gratuite</u> ar putea fi disponibile: — formare pregătitoare (înainte de plecare și/sau după sosire la cursul de limbi străine sau la alte cursuri necesare) pentru toți candidații preselectați — sprijin pe bază de mentorat pentru stagiaarii și ucenicii angajați				

*Începând din 2014, YfEJ a continuat sub formă de program TMS-YFEJ în cadrul axei EURES a programului EaSI, cu următoarele mici modificări: a) tranșa de vârstă a candidaților tineri a fost extinsă până la 35 de ani b) aria geografică de aplicare a fost extinsă la țările AELS/SEE (Norvegia și Islanda) și c) au fost revizuite sumele pentru sprijinul financiar.